

54 \$ 2304

ALPSKÝ VĚSTNÍK

ORGÁN

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zašílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K, pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 12, a Dra. Viktora Dvorského v Praze, Lipová ul. č. 14. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku budtež adresovány: Praha-III., č. p. 176. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky peněžité zasílají se českému odboru slov. alp. družstva v Praze 1947-II.

ČÍSLO I.

ŘÍJEN 1910.

ROČNÍK XIII

Splacený a kciový kapitál

K 60.000.000.—

Reservní a pojistné fondy

okrouhle K 10.000.000.—

Číslo telefonu 225. Bursovni telefon čís. 876.
Průmyslové a hypotekární oddělení telefon č. 3837.

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA

PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE

(založena roku 1868).

Centrála v Praze, Na Příkopě čís. 30, ve vlastním patře

FILIAŁKY: v Brně, Českých Budějovicích, Jihlavě,
Krakově, Lvově, Mor. Ostravě, Olomouci, Par-
dubicích, Plzni, Prostějově, Táboře, Terstu a
 ve Vídni I., Ferrengasse 12.

Banka obstarává veškeré obchody bankovní,

na př.: eskont, koupí a prodej cenných pa-
pírů, pojišťování losů, **pověřovací listy**,
vklady na knížky, pokladniční poukázky
a běžný účet, úvěr kaucovní, remboursní atd.
Oddělení hypoteční: poskytuje půjčky
samosprávným korporacím, závodům prů-
myslovým a obchodním; *vydává 4 1/2% dlužní
úpis, skýtajíc bezpečné a výhodné uložení peněz.*

Oddělení průmyslové a lihové.

Romisonářský prodej cukru.

Obchod ve velkém se železem, melasou a škrobem.

Bezpečnostní schránky.

Americké oddělení.

Lombardní ústav.

NÁRODNÍ KNIHOVNA

1001805947

O B S A H.

(Značka římská znamená číslo, arabská stránku.)

1. Samostatné články.

- Bjelašnica Dr. J. Čermák, VIII. 113.
Budoucí úkoly našeho odboru. — or. — III. 33.
Horský sport. Dr. K. Chodounský II. 54.
Lyže v Alpách. O. Brauner V. 74.
Mangart „hudou stezou“ Dr. V. Dvorský II. 17.
Moře Adriatické VI. 90.
Na Mojstrovku VII. 100.
Několik poznámek a dodatků k názvosloví skupiny Kaninské. Píše dr. H. Tuma VI. 81, VII. 97.
Otevření Aljažova domu I. 4.
Projekt dráhy na Triglav. Referuje Č. Hevera I. 6.
Průvodce po slovinských Alpách. La. II. 25.
Severní stěna Kuku. Dr. Jiří Čermák I. 1, II. 23.
Severní stěna Razoru. K. Hlava I. 40.
V kraji bez pohlednic. Vzpomíná Ed. Šittler IV. 49, V. 70, VI. 85, VII. 104, VIII. 118.
Výkaz o turách vykonaných členy r. 1910, VIII. 121.
Výměna látek a energie při sportu alpském V. 66.
Z Kaninské skupiny. Dr. Jiří Čermák III. 35, IV. 56.
Z Kranjské Gory IV. 59.
Zpráva o činnosti českého odboru Slovinského Alpského Družstva za r. 1910 V. 5.

2. Zprávy ze Slovanských Alp a Přimoří.

- Bled VII. 107, VIII. 125.
Cesty I. 29, III. 45, V. 78, VIII. 125.
Česká chata I. 9, VI. 91, VIII. 125.
Dobrač VII. 107.
Chaty I. 29, IV. 60.
Jezero I. 10, II. 28, IV. 60, VI. 91, VII. 107, VIII. 125.
Jeskyň škocijanské II. 30, VIII. 125.
Kalendář Slov. alp. družstva VI. 91.
Kaninská a Mangartská skupina (monografie) VII. 107.
Karavanky VIII. 125.
Koritnická chata I. 9, VIII. 125.
Kotorská Boka VIII. 125.
Kranjska Gora VII. 107.
Krk V. 78, VIII. 126.
Lov v Julských Alpách I. 92.
Lovčen I. 12.
Mangart I. 10.
Mljet I. 78.
Montaž IV. 60, V. 78.
Mrzli Studenec V. 78.
Názvosloví IV. 61, V. 78.
Nové chaty I. 10, III. 44.
Nové tury III. 44, V. 77.
Novi Erceg VII. 108, VIII. 125.
Paroplavba VII. 109.
Punca I. 10.
Saviňské Alpy II. 28, VI. 91, VIII. 125.
Subvence V. 77, V. 78.
Sv. Lucija II. 29.
Špik I. 10.

Triglav I. 10, V. 78, VI. 91.
Vůdcové II. 28.
Železnice II. 29, IV. 61, VII. 108.
Zemské svazy pro návštěvu cizinců III. 44.
Zimní sporty V. 77, VI. 91.

3. Zprávy z ostatních hor a různá sdělení.

Africký badatel VIII. 127.
Alkohol I. 12.
Alpská výstava VI. 92.
Barrandova jeskyně VIII. 127.
Himalaje II. 30.
Chaty IV. 63.
Kdo by nechtěl omládnout? IV. 62.
Kozorožci VI. 92.
Ledová jeskyně u Obertraunu II. 30.
Lergertporer VI. 92.
Lyže III. 46.
Montblanc III. 46.
Mt. Mc. Kinley VII. 110.
Nejvyšší hory II. 30.
Německorakouský alpský spolek VI. 92.
Nová Guinea VII. 110.
Ochrana přírody III. 47, IV. 63.
Povznesení turistiky II. 30.
Rakouský alpský klub VI. 92.
Švýcarsko IV. 63, VIII.
Tyndallův pomník II. 30.
Vyloučení turistů III. 47.
Vyvlastnění majetku I. 12.
Výzbroj na tury I. 13, III. 47.
Vzrůst ledovců I. 12, IV. 63.
Železnice I. 13, VI. 92, VII. 109.

4. Literatura.

Absolon, Zeměpisné výzkumy VII. 109.
Cestovní kalendář I. 12.
Časopis turistů I. 12, IV. 62.
Franič, Plitvička jezera V. 79.
Hervieu, Zrádné Alpy III. 45.
Hygiène des Sports IV. 61.
Koledar Slovenkega Planiskega Društva I. 11.
Ompfeda, Excelsior IV. 61.
Počta, Stručný přehled geologie Čech. VIII. 126.
Průvodce po moři Adriatickém III. 46, V. 79, VII. 109.
Řeháková, Z dalmatského jihu I. 11.
Sborník české zeměvědné společnosti III. 46, VIII. 127.
Slovanské Alpy a Přímoří I. 11.
Svaz VII. 109.
Turistický Obzor I. 12.
Vavroušek, Krakov, Lvov, Vělička I. 11.
Zeitschrift des Deutsch. und Oesterr. Alpenvereins III. 46.

5. Zprávy spolkové.

Pražský odbor německého a rakouského alpského spolku VII. 110.
Správa ústřední knihovny něm. rak., alpského spolku IV. 63.
Svaz lyžařů II. 31.
Stanovy VIII. 128.
Valná hromada IV. 63, V. 80, VI. 92.
Večery odboru I. 3, II. 3, III. 47, IV. 63, V. 79, VI. 93.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

— ORGÁN —

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zaslá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K. a zaslá se členům turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 12, a Dra. Viktora Dvorského v Praze, Lípová ul. č. 14. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku buďtež adresovány: Praha-III., č. p. 176. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky peněžité zasílají se českému odboru slov. alp. družstva v Praze 1947-II.

ČÍSLO 1.

ŘÍJEN 1910.

ROČNÍK XIII.

Severní stěna Kuku.

Dr. Jiří Čermák.

19.—20. 8. 1910.

Starý Škis seděl na kozlíku a spokojeně dýmal. My ostatní, Komac po boků Škise, dr. Franta a já uvnitř vozu, drželi jsme se křečovitě sedadel a neustále jsme si s oddaností do vůle boží vyhlíželi v sousedství silnice měkká místa, kde bychom pokud možná bez pohromy složili svoje údy. Neboť Škis se nezdál právě vynikající autoritou v ovládnání oře, a bělouš, který nás vezl, plašil se před každým nápadnějším předmětem u cesty, ať již to byla chalupa, stodola, nebo kráva, a ve svých rozmarech zdál se býti nevyzpytatelný. Myslím, že lze děkovati pouze čiré náhodě, když konečně ve zdraví jsme opustili vozík u mostu za druhým strážným domkem, as po $\frac{3}{4}$ hodinné jízdy sávskou silnicí (směrem od Kranjské Gory k Mojstraně).

V podvečer — 5 hod. odpoledne — zdála se nám lesní cesta, směřující do tajů úvalu Beli Potok, rozkošnou, pohodlnou promenadou, ovšem jen tak dlouho, pokud vedla po rovině a pokud v naší paměti svěže tkvěly dojmy předchozí divoké jízdy. Když po krátkém bloudění na úpatí strmé stráně přišli jsme na srázné serpentine úzké, kamenité stězky v bukových houštinách, vzpomínali jsme v potu tváří, sténající pod těžkými tlumoky, kajícně na jízdu vozíkem, a byli bychom s radostí za těchto podmínek se vezli ještě dále, a kdyby to bylo možno, třeba až na vrchol Kuku. Po delší době se svah poněkud zmírnil, úzká pěšinka rozšířila se v pěknou lesní cestu, vedoucí téměř horizontálně do nitra úvalu, přes bílé skály s hučícím vodopádem do skalního cirku Beleho Potoka, cirku, jenž povahou svou dosti se podobá sousednímu Martulku. Jenže postrádáme toho velkolepého, rozčleněného závěru, který v Martulku působí tak imponantně. V závěru Beleho Potoka ční do výše téměř celistvá, pouze jedním pilířem opřená skalní stěna, severní stěna Kuku, jež ještě odtud perspektivně zkrácena značně tratí na své velkoleposti.

O 1/27. hod. večerní stanuli jsme konečně, po delším pochodu písčitými nánosy a divoce nakupenými balvany, na travnatém svahu, mírně skloněném, poblíž ústí velké sněhové rokle, přicházející od Vrtašského Vrchu. Společným úsilím snášeli jsme z okolí staré pařezy, úlomky ztrouchnivělých kmenů, suché větve a jiné zbytky vegetace. Brzy byla slušná zásoba paliva pohromadě; vesele vyšlehlý plameny do výše a lehký dým vznášel se klidně vzhůru k jasnému večernímu nebi. V záři ohně očistili jsme okolí ohniště pokud možno od velikých kamenů; ovšem do dokonalosti jsme svá lůžka očistiti nemohli, neboť kamení zde bylo tolik, že bychom měli do rána co dělat, kdybychom chtěli jen poněkud měkce spát. Zatím vřela již voda v kotlíku; materiální požitky: kus pečeně, polévka, trochu vína a čaj, cezený z nedostatku sítky čistým kapesníkem, přivedly nás po vykonané práci do růžové nálady.

Pak jsme se rozložili malebně kolem ohně. Každý hleděl sobecky využití jak možno nejvíce místa při ohni, ale přes to svornost účastníků nebyla porušena. Syti, u teplého ohně, s vřelými doutníky v ústech jsme byli jako jediná spokojená rodina, jež po vykonané práci touží po odpočinku. A toho nám bylo vrchovatou měrou třeba, neboť příštího jitra očekávala nás severní stěna Kuku, stěna, již jednou námi zdolaná, a péče dosud nepřevožená*). Co vzpomínek na nezdařenou poslední výpravu táhlo nám hlavou! Tenkrát vyšli jsme z rána z Kranjské Gory, přišli jsme poměrně pozdě ke skalám; obtížné lezení trvalo dlouho, teprv pozdě po poledni dostali jsme se na hřeben a pak jsme bloudili v mlhách bezvýsledně po hřebeni sem a tam, až konečně musili jsme spěšně nazpět touze cestou, kterou jsme přišli, a jen s těžší unikli jsme nevládnému noclehu ve skalách. Dnes, poučení nezdarem předešlé výpravy, vyšli jsme na turu již z večera, aby na projítí stěnou a na hledání další cesty od hřebene k vrcholu byl celý den k dispozici, dostatek času, aby předešlo se nervosnímu spěchu a nejistotě, jež před léty naši výpravu zmařily. Jeť něco skličujícího a spolu rozčilujícího, když turistovi cíl tratí se v mlhách, neznámo kde, a za ním vyvstává stále určitěji hrozivý přízrak mrazivé, neodvratné noci, jež v skalách může býti mu nejen svrchovaně nepříjemnou, ale i nebezpečnou.

Byla nádherná, jasná měsíční noc. Vysoko nad námi pnula se hvězdnatá obloha, s jedné strany vroubená černým, směle do výše vypiatým stínem Kuku, s druhé v měsíčním svitu matně zářícími, táhlými hřbety Karavanek. Veliký Vůz se nad našimi hlavami zvolna, sotva znatelně otáčel kol klidné, nehybné Polárky, a my se stále obraceli s boku na bok, rovnali si kamení pod tělem, aby tak netlačilo, zaměňovali jsme si druh s druhem svá místa v bláhové naději, že tím něco získáme — ale tvrdá naše lůžka stále stejně tlačila a noc stále stejně, bezohledně pomalu postupovala v před. Měsíc se klidně ubíral svou cestou kdesi za obrovskou stěnou Kuka, nestaral se o nás a ponechával nás ve stínu, snad v dobrém úmyslu, aby nás svým svitem nerušil ze spaní. Zbytečně

*) 23. srpna 1907, srov. Alpský Věstník roč. X., str. 17. a 39. („Kuk“).

ohledy. Prvé stopy svítání uvítali jsme s radostným povzdechem. Poslední dříví oživilo oheň, že plameny vysoko vyšlehlý; za krátko šálek vřelé polévky zahříval a osvěžoval ztrnulé, zktehlé a otlačené údy.

K 5. hod. jitíni opustili jsme svoji ložnici a vykročili tempem, v němž bylo viděti více dobré vůle než čerstvých sil, do protější stráně, kde ještě poslední stopy stezičky obcházely skalní stupeň a širokou serpentinou vedly na poslední sněhové terasy přímo pod stěny Kuku. Houštinami zakrslých křovin klečovní minuli jsme úpatí středního pilíře a ostrým stoupáním blížili jsme se menší sněhové rokli, jež sleduje východní jeho bok. Sotva více než hodinu trval tento únavný pochod k nástupu do skal.

V 6.10 hod. vstoupili jsme na sněhový jazyk, směřující pod rokli. V pravo do skal pilíře prchal vyplašený kamzik, chvílemi se objevoval, chvílemi tratil naším zrakům, vždy menší a nepatrnější, a rachot řídicích se pod ním kamenů doléhal k nám stále slaběji. Mísovitě prohlubně, „čeřiny“, jimiž povrch sněhu byl silně zvlněn, usnadňovaly nám postup, ač příkrost firnu byla značná; přes úzký sněhový jazyk dostali jsme se pod skalní stupeň, jímž brání rokle vstup do svého nitra. My turisté jsme z opatrnosti obuli zde krpce; Komac prozatím si ještě svoje kované boty ponechal. Několik za sebou následujících hladkých stupňů skal, vodou vymletých a ohlazených bylo v krpčích snadno překonáno, pro následující však postup sputkovitou rokli byla měkká obuv málo vhodná. Hrozivě rudým, zvětřalým skalám, uzavírajícím nad našimi hlavami žleb, jsme se vyhnuli v pravo, vyšedše s většími neb menšími obtížemi (každý jinudy) na hřbet pilíře. Úzká, závratná kamzičí stezička řídila nyní naše kroky po nepatrných římsách a řídkých trsech trav ostře vzhůru, jednak po těsném hřbetu pilíře, jednak po jeho srázných bocích. V malém zářezu pilíře stanuli jsme na chvíli; před třemi léty sledovali jsme pilíř, pokud bylo možno, do výše. Dnes radí Komac k sestupu úzkým, mělkým komínkem do souběžné rokle v levo. Dr. F. slézá za pomoci lana prvý, za ním já, za mnou Komac. Spodní část komínu byla tak hladká, že jsme si musili vypomáhati umělými stupni opřením sekyrky o skálu, p. dr. F. mně, já Komacovi; bez této výpomoci byl by naplněný tlumok lezce přivedl do příliš riskantní polohy. Na to následoval travers, v krpčích málo příjemný, přes krátké sněhové pole vyplňující dno rokle, a brzy jsme zas u vážnější práce. Komac rozestavil nás pod stěnu do bezpečí, aby nás kameny nezasáhly, a s lanem v ruce statečně stoupá do stěny. Ale brzy vážne na hladké plotně, kde jeho kované boty neposkytují záruky bezpečnosti. Na jeho pokyn podstavuji mu nohu sekyrkou, a v malé chvíli po té již je nad stěnou. Následují, přidržuje se lana — v krpčích nepůsobí nepříjemná jinak plotná valných obtíží — a zatím, co p. dr. F. chápe se skal, aby přišel za námi, přecházím na radu Komacovu v pravo do stupňovitého, strmého komínu a šplhám jím vzhůru. Rozkošné lezení přerušil malý převis, uzavírající horní konec komínu, a nutící k rozvinutí všech lezeckých schopností. Dříve však, než jsem uplatnit mohl plně vlastní síly, byl již za mnou Komac, a jeho sekyrka nahradila a vypomohla tam, kde se přirozeně stupně nedostávalo.

Za krátko — 7:45 hod. — usedáme všichni tři k oddechu na úzkém ostrohu, závratně vyčnívajícím mezi dvě strmé, skoro komínovité rokle. Úbytek energie nahrazujeme malou přesnídávkou (chléb, sýr, hruška). Komac, poučen epizodkou na hladké plotně, bere nyní také krpce, ač při tom po tichu hubuje, že jeho tak dost těžký tlumok bude ještě o kované boty těžší. Zatím „my turisté“ shlížíme spokojeně do hlubin úvalu Beli Potok; závratný pohled ten nasvědčuje nám, že jsme vystoupili již hezky vysoko. Jsme již výše než v polovici stěny; nad námi strmými, rozbitými skalami probíhají dva kolmé komíny, nad nimi pak zbývá jen krátké lezení, a budeme na hřebeni.

S novou chutí pouštíme se zase do práce. Spodní z obou velikých komínů zůstáváme v pravo a stoupáme souběžně s ním do stěny. Ostrý ráz lezení opravňuje mne k domněnce, že cesta nitrem komínu by byla snažší; Komac volil variantu asi pouze proto, že vstup do komínu byl uzavřen sněhovým kuzelem, pro postup v krcích málo příznivým. Pokračujeme bystře ku předu, ač pořádek naší partie — jenž, mimochodem řečeno, během výstupu se každé chvíle měnil — jest poněkud neobvyklý při turách s Komacem: vůdce jde totiž uprostřed, mezi námi. V témže pořádku vstupujeme, mírně zahnuvše v pravo přes ošklivé plotny do horního komína, jenž nám utkvěl dobře v paměti od poslední výpravy zejména svým pěkným převisem, jenž uzavírá nejvyšší jeho část. Ale i ostatní passáže komínu nebyly právě hračkou, a několikrát Komac stál se sekyrkou v ruce podě mnou na čekání, aby pomohl, bude-li třeba. Teprv na konci, pod převisem jsme uvázli a uvažovali. Chci stoupaním Komacovi na ramena získati základ k přezení, ale Komac odmítá: „Tisť še premalo, smo prekratki!“ (Nestačí, jsme příliš malí na to.) Konec úvah byl, že jsem dostal v opatrování těžký Komacův tlumok a jeho sekyrku; majitel těchto věcí, zbaven přítěže, přemýšlel se jako lasička mimo mne a zmizel v pravo za hranou komínu; v nepatrně krátkém čase po té již ozýval se jeho hlas nad převisem s přáním, abych mu podal odložené předměty. Se sekyrkou to šlo, hůře bylo s tlumokem, ale také konečně po několika marných pokusech spojenými silami dostal se přes převis. Pak jsem se navázal na lano, a zkoušel, jak pomocí jeho lze vzdorovati zákonům přírody o tíži zemské, jež zejména při ostré lezení se uplatňuje pravidelně tak nepříjemným způsobem.

(Dokončení.)

*

Otevření Aljažova domu.

V krátké době jednoho roku odčiněna katastrofální škoda, kterou na jaře 1909 způsobila lavina slovinské turistice. Obnovený Aljažev Dom stojí nyní v poloze zcela bezpečné, je větší a lépe vypraven než byl dům starý. Když přicházíme od Mojstrany, zjeví se nám najednou na mírném návrší, ladně promítnut na mohutnou stěnu Triglavu, v jednoduchém, ale vkusném a typickém slohu kraňských selských domů. Uvnitř pěkně upravené pokoje, příjemné jídelny spolu s dobrými zá-

sobami kuchyně i sklepa nutí turistu, aby zapomněl, že je v závěru Vratského údolí, kde před několika málo lety našel jen nehoštěnou chýšku s několika pryčnami. Nový Aljažev Dom je neklamným důkazem neobyčejné životní síly slovinského alpského družstva a podkladem nejlepších nadějí do budoucna.

K otevření byla úmyslně zvolena neděle 17. července — tedy počátek turistické sezóny — aby během leta byl nový dům v plném chodu. Ostatně již před otevřením bydlili v něm letní hosté, z čehož je nejlépe viděti, jak důležitou posicí stalo se Vratské údolí během posledních let. Otevření domu přilákalo veliké množství účastníků, jak alpských z různých končin slovinských zemí, tak domácích obyvatelstva. Dobře na 400 lidí skupilo se kolem nového domu a bylo účastno slavnostního aktu. Důstojný zakladatel slovinské turistiky v triglavském pohoří P. Aljaž vysvětlil novou budovu, před níž sloužil mši sv. jiný vynikající turista z kruhu duchovenstva P. Mlakar. Na to prohlásil předseda slovinského alpského družstva dr. Fran Tomišek Aljažův Dům za přístupný všem turistům.

Po té pronesena na práhu nového domu řada proslovů. Dr. F. Tomišek vzpomínal loňské katastrofy a velikého množství ochotných přátel slovinského alpského družstva, kteří peněžitými dary i jinou pomocí přispěli k znovuzřízení Aljažova Domu. Zejména vřelé díky vzdal důstojnému p. P. Aljažovi, který po celou dobu stavby o dům pečoval, a vládnímu radovi dru Šlajmérovi, jenž loni propůjčil družstvu svoji villu ve Vratic, takže kontinuita turistiky nebyla přerušena. Po dru Tomiškovi mluvil P. Aljaž, načež shromáždění zapělo nadšeně „Lepa naša domovina“. Další pozdravné řeči proslovili dr. Švigelj za město Lublaň, professor Pasarič za Hrvatsko planinarsko društvo, dr. Tičar za kranjskogorskou podružnici, dr. Dvorský za českou a dr. Gruntar za odbor sočský. Tím byla oficiální slavnost skončena a v Aljažově Domě a jeho okolí rozvinula se nenucená přátelská zábava účastníků.

Nový Aljažev Dom je stavba velice krásná. Na pevně podezdívce, k níž vede široký příjezd, spočívá kamenný základ domu. Rovněž celé přízemí je zbudováno z kamene. První poschodí a podstřeší jsou dřevěná, střechu samu kryjí cementové desky. V přízemí jsou dvě jídelny, kuchyň a byt pro hospodáře. V prvním poschodí je deset krásně upravených pokojů s 1—3 postelemi. V podstřeší zařízen ještě jeden pokoj se čtyřmi lůžky a veliká společná ložnice. Posléze ještě pod samou střechou lze upravit jednu místnost pro společný nocleh.

Nový Aljažev Dom pozdvihne turistiku ve skupině Triglavské a Razorské měrou netušenou, neboť záhluba starého domu získala Vratskému údolí pozornost širokých lidových vrstev na Slovinsku, nad to pak ukázalo Slovinské alpské družstvo při této příležitosti, že dovede uspokojiti nejmodernější požadavky, jaké turista může klásti a že dovede také čeliti vítězně jakékoli nepřízni poměrů

*

Projekt dráhy na Triglav.

(Referuje Č. Hevera.)

Kdo dostoupil výšin Triglavu a vzpomíná dojmů z horské tišiny, sotva bude potěšen projektem dráhy, jež má pohodlně, bez obtíží, bez obětí dopravit spíše všetečky nežli turisty do oblastí, jež by jim pro nedostatek zdatnosti tělesné i lásky k horám zůstaly nedostupnými a jež byly posud doménou ctitelů netknuté přírody.

Inženýři dr. Bedřich Steiner a J. Planinski podjali se úkolu sestojiti projekt dráhy z Bochyňské Bystřice přes Velo Polje na vrchol Triglavu. Správně vystihli vzrůst ruchu cestovatelského zvláště po zahájení dopravy na nových alpských drahách (karavanské i turské) a vhodnost polohy Bystřice, jež stává se slibným východiskem tur do skupiny triglavské v Julských Alpách. Alpy ty byly ještě neznámy, kdy Tyrolsko už honosilo se hojnou návštěvou cizinců, kdy opatřeno bylo komfortními hotely, poborskými drahami, dobrým spojením po železnicích i dostavnících. Alpské družstvo s odborem českým teprve seznamovalo své krajany s horami, razilo nové cesty, stavělo chaty a bylo učitelem alpismu. Práce ta byla korunována úspěchy, jichž jsme všichni svědky. Julské Alpy slučují divokou romantiku skal Dolomitů s vřidností lesnatých úbočí švýcarských. Král slovanských Alp, Triglav, imponuje přeošáhlým rozhledem, jaký se s jeho temene otevírá. Je na snadě, že v krátké době ocení tyto přednosti Severoněmci, pro něž jakoby stavěna byla železnice až k moři Jaderskému středem Alp slovanských.

Dráha triglavská má vycházeti z Bochyňské Bystřice. Projektanti doufají, že nynější počet návštěvníků vrcholu Triglavu, páčící se na 1500, zřízením dráhy se zdesateronásobí, což se svého stanoviska nepovažujeme za kalkulaci přehnanou a to tím spíše, uvážíme-li, že po otevření dráhy nynější přichází do Bystřice za den třeba na sta cestujících, kdežto dříve se sem dostali ojedinelí turisté jen povozem nebo pěšky, obyčejně z Bledu. Dr. Steiner neshledává nikde překážek mimořádných, jež by se podnikovi stavěly v cestu nebo citelně náklad zvyšovaly.

Projekt vědecky a odborně popsáný ve 2. sešitě LXXIV. roč. Allgemeine Bau-Zeitung, vydávané několika c. k. ministerii — ovšem jen ve hlavních rysech — je vypracován hned ve dvou variantách, z nichž každá dělí trať dráhy na dvě části: dolejší se stoupáním mírným a hořejší příkrým. Varianta

I. z Bystřice na Velo Polje silnice s dopravou automobilovou, sklon do 10‰, odtud dále na vrchol dráha lanová se stoupáním až 37·5‰;

II. s počátku dráha adhezní, sklon do 3·41‰, pak o zubená, sklon do 25‰.

Stаницe	Výška nad mořem	Horizontální vzdálenost v km	Stoupání v ‰	
			průměrné	nejvyšší
Silnice pro automobil				
Varianta I.				
Bochyňská Bystřice	512	2'75		
Brod Savice	510	3'60		
Sv. Ivan na Jezeře	530	1'70		
Stará Fužina	550	16'23		
Velo Polje	1775			
Trať automobilní do- hromady		24'28	5'2	10'—
Dráha lanová				
Z Velo Polje na vrchol				
Triglavu s jednou				
zastávkou	2850	2'88*)	37'3	37'5
Úhrn varianty I.		27'16	8'61	37'5

Stаницe	Výška nad mořem	Horizontální vzdálenost v km	Stoupání v ‰	
			průměrné	nejvyšší
Dráha adhezní				
Bystřice	512	2'8	1'51	3'41
Brod Savice	509			
Sv. Ivan na jez.	530	3'5		
Stará Fužina	550	1'7		
Voje	700	4'4		
Úhrn		12'4		
Dráha ozubená				
Voje	700	6'6	18'9	25
Velo Polje	1760			
Kredarica	2530	3'5		
Vrchol Triglavu	2850	1'3		
Úhrn		11'4		
Úhrn varianty II.		23'8	9'83	25

*) Šikmá délka skutečná činí 3074 m.

I.

Dle první varianty dává projektant pro dolejší část s mírným sklonem na délku $24\frac{1}{4}$ km zřízení silnice s dopravou automobilovou přednost před železnicí. A sice byla by tato silnice docela samostatnou tratí vyhýbající se jiným sjezdovým cestám. Na této silnici by pojížděla výhradně vozidla podniku a jiným vozům by byla bez výjimky nepřístupnou. Silnice 4 m šíře vede od nádraží bystřického k sev., pak k záp. a v 1. km. překročivši Savicu, jde po levém jejím břehu vsi Brodem; před kostelíkem sv. Ivana u jezera odbočuje k východu, obchází ves Fužinu, jde podle potoka Mostnice a po čtyřech závrtných záhybech překonává úbočí Blatice (zde 10% stoupání). Za to otevírá se do hloubky úchvatný pohled na Bochyňské jezero, severní jeho příkré stěny a okolní hory.

Upříti nelze, že drahou by se dostoupilo rozhledišť turistům dnes naprosto neznámých, neboť cesty na Triglav na severu i jihu vedou z největší části hlubokými koryty.

Mírnějším stoupáním pokračuje silnice ve směru severním, na západním svahu Konščicu, ve stěnách nad Mostnicou vrací se k jihu a západu a dospívá Vodnickovy Koče na Velom Polji.

S Vela Polje příkrým vzestupem se nese ku vrcholi Triglavu dráha lanová. U výši 2450 m. (Kredarice leží 2530 m vysoko) by byla střední stanice, dělicí zase dráhu lanovou na dvě části. Na každé polovici by pojížděl jeden vůz. Hořní část byla by celá ve skále, procházející tunelem a galeriemi. Překročivši sedlo Krmy, dostupuje mezi chatou Slovinské Planinského Društva na Kredarici a chatou Marie Teresie galeriemi v jižní stěně a tunelem konečné stanice 13 m pod Aljažovým sloupem, k němuž se vytesá pohodlné schodiště. Odůvodněnou je naděje projektantů, že by z obou zmíněných chat vyrostly horské hotely prvního řádu. Vápenec Triglavu je hornina i při své pevnosti zpracování hodná, pročez by se daly tunely a galerie dobře vrtati a odstřelovati. U konečné stanice by se zřídil v galerii letní hostinec. Po hraně na Malý Triglav vedla by bezpečná cesta. Jaký to rozdíl proti šplhání před léty!

Od užití automobilu slibuje si projektant mnoho. Není zde závad, jaké se naskytají na veřejných silnicích: jízdní dráha netrpí koly těžkých vozů, není překážek, výhybky odpovídají jízdnímu řádu. Na obou koncích jsou dílny pro správký, a kdyby nastalv přerušeni, spojí se automobil ze kteréhokoli místa t e l e f o n e m, nebo se dorozumí i vozy na výhybkách čekající. Lze i v zimě za sněhu pojíždět. Tři autobusy, z nichž každý pojme 20 cestujících, jedou i do vrchu při stoupání 10% rychlostí 10 km za hodinu. Jeden autobus byl by v rezervě a jiný lehčí vůz by obstarával různé pojíždky.

Lanová dráha rozchodu 1 m o dvou kolejnicích a lanu ocelovým byla by poháněna elektrinou. Síla by se vyráběla na Velom Polji a převáděla na motor, umístěný na stanici uprostřed dráhy lanové. Osvětlení vozů i galerie na Triglavu bylo by ovšem také elektrické. Vozy pojmu 32 osoby a pohybují se rychlostí $4\frac{1}{2}$ km za hod.

Doba jízdy:

z Bystřice do Fužiny rychlostí 20 km v hod. za 24 m,
z Fužiny na Vela Polje rychlostí 10 km v hod. za 1 h 42 m,
z Vela Polje ku vrcholi rychlostí $4\frac{1}{2}$ km v hod. za 40 m,
trvala by tudíž jízda z Bystřice na Triglav 2 h 50 m.

Rozpočet. Zřízení dráhy $2\frac{3}{4}$ milionu korun (polovice vypadá na silnici a polovice na lanovku). Při návštěvě 15.000 cestujících bylo by vybírati poplatek 13.60 K za jízdu nahoru i dolů; cena to zajisté nevysoká, uváží-li se úspora jiných výloh a času jakož i okolnost, že by se jízda zastávkami na stanicích zpříjemnila.

Projektantu byla již udělena koncesse ku přípravným pracím.

II.

Druhý projekt obírá se zřízením adhesní dráhy směrem asi jako silnice pro automobily od nádraží bystřického přes Fužinu s prominutím zákrutů na Blaticu směrem severním do stanice v údolí Voje (700 m). Zde by začínala dráha ozubená, vedouc po úpatí Mišelje přes sedlo Krmy (2020 m) k chatě na Kredarici, odtud k západu a do výše 2850 tunelem a galerií v jižní stěně. Vedení dráhy v konečné její části tunely a galeriemi má výhodu, že dráha i oboz jsou proti zlobě povětrnosti účinně chráněny. Bylo by úkolem podrobného rozpočtu uvažovati, co by bylo výhodnější, zda pohon parní nebo elektrický.

Jízda dle varianty II. trvala by 2 hod. 30 min. za poplatek 21 K 33 h. Stavba vyžadovala by nákladu 4.8 mil. korun a času půl čtvrtá roku. Projektant nechtá tu subvence, jichž by se podniku dostalo od země, státu, státních drah i místních činitelů.

U obou projektů lze počítati s návštěvou hor i v zimě, zvláště s ohledem na rozvíjející se stále sporty zimní.

Ze slovanských Alp.

V České chatě zapsalo se letos do knihy 340 turistů. Kromě tohoto počtu bylo v okolí chaty nebo v chatě na 50 návštěvníků, kteří se nezapsali, jednak proto, že přišli, když chata nebyla ještě otevřena, nebo že se nezapsali domácí lovci, četníci na pochůzkách a pod. Chata je nyní zabezpečena na zimu a definitivně zavřena.

Koritnická chata měla letos 71 návštěvníků, z nichž 36, tedy právě polovina, na chatě přenocovalo. Cesty vedoucí k chatě utrpěly letos několikráté živelní pohromou; dolní je strhána tak, že bude nutno vésti značení jinudy, na horní vzala voda most přes potok Ilovec a zasula přechod kamením. Náprava byla ovšem zjednána neprodleně. Také na cestě ze Strmce byl most přes Ilovec poškozen; i nezbylo než nahraditi jej úplně novým. Na závrtných místech horní cesty byla letos upevněna lana, jichž počet bude příštím rokem ještě rozmnožen.

Návštěva České chaty v minulých letech. R. 1900, kdy chata byla

otevřena, zapsalo se do knihy 428 turistů; z nich velký počet byl přítomen dni otevření. R. 1901 navštívili chatu 352 turisté, 1902 : 400, 1903 : 422, 1904 : 353, 1905 : 271, 1906 : 289, 1907 : 380, 1908 : 366, 1909 : 376.

V Jezeru je dle zprávy z 11. října t. r. krásné, horké počasí. Ve druhé polovici září napadlo mnoho sněhu; 21. září bylo ho na jezerském sedle 30 cm. Sníh sahá až k hostinci Stullerovu.

Počasí v letošní turistické sezoně bylo velmi nepříznivé jak vysokým horským turám, tak i pobytu v alpských letovištích. Přes to česká návštěva stálých letních sídel Jezera, Bledu a Kranjské Gory nikterak neutrpěla a také tur podnikáno hojně. Ovšem skončena saisona poněkud záhy, již v posledních dnech srpna.

Cesta přes sedlo Puncu z Koritnice do Planice je úplně dokončena a označena. Příštím rokem netřeba než doplniti ji lany a klíny. Na planické straně začíná značená stezka hodinu cesty nad sýrárnou u prvních sněhů. Zprvu používá veliké šikmé římsy, vedoucí v pravo a stoupá v serpentínách až na její horní konec; pak zahýbá na levo do skalí a klesá, traversuje skalní srázy a ústí pak na okraji ohromné terassy pod Jalovcem a Koncem. Odtud pokračuje v oblouku klečí a balvany, posléze ovčí pastvinou přímo k sedlu. Celý přechod je poměrně snadný až na strmý žleb na Koritnické straně, kde počátkem léta leží firn. Turistům, kteří nejsou na sněhu dosti bezpeční, doporučuje se, aby před polovinou srpna nechodili přes Puncu bez vůdce.

Se stavbou chaty na Křiži bude dle našich informací započato již příštím jara. Stavba je projektem ústředí slovinského alpského družstva, které získalo potřebný pozemek již před několika lety. Chata bude státi ve výši 2300 m, bude přístupna z Kranjské Gory stěnou Křiže, z Vrat dvěma cestami (Grušicou a sedlem Na Robu) a z Trenty přes Křiške Pody. Velkolepý pohled k Triglavu a Razoru, čtyři horská jezírka v bezprostřední blízkosti, jakož i množství tur, pro něž bude východiskem, zajišťují jí velikou návštěvu. Razor, Škrlatica, Rogica, Stenar, Sovatno, Gamsovec, Planja atd. stanou se běžnými, pohodlnými turami. Místo na Křiži doporučoval dr. Kugy již před třiceti lety k stavbě některé sekci německého a rakouského alpského družstva. Na štěstí se zádná k ní neodhodlala.

Špič z Martulku byl letos opětně dostoupen a to drem V. Dvorským a drem V. Prachenským za vedení Komacova. Dosud je to třetí dostoupení.

Mangart jihozáp. stěnou (Hudou stezou) byl dostoupen v srpnu pp. drem J. Čermákem, drem V. Dvorským, drem. B. Frantou a K. Hlavou s vůdci J. Komacem a J. Černutou.

Mangart východním hřebenem dostoupili v červenci t. r. pp. dr. V. Prachenský a K. Stüdl s vůdcem Komacem.

Severní stěnou na Triglav vystoupil koncem srpna t. r. dr. H. Tuma s vůdcem Komacem; celý výstup proveden v době neobyčejně krátké, neboť oba lezci potřebovali od nástupu do skal až na vrchol Triglavu pouze 6 hodin. Směr, volený Komacem, nesouhlasí úplně s výstupy partií předchozích.

*

Literatura.

Anna Řeháková: *Z dalmatského jihu*. Cestopisné obrázky. Nákladem vlastním. V komisi Fr. Kytky, Praha-III. Cena 3 K. — Anna Řeháková již častěji obrátila na sebe pozornost české veřejnosti. Tentokrát přihlásila se s knihou o jižní Dalmacii, o Splitu, Dubrovniku, Korčule a Boce Kotorské. Kniha, jak praví spisovatelka v úvodu, není cestopis běžného způsobu; snaží se zachytiti povahopis země a lidu výpravnými statěmi, které líčí prožité chvíle. Mnohý, široko známý spisovatel nedovede tak pěkně vyprávěti, jako spisovatelka. V obrázcích slečny Řehákové vidí ti, kdo navštěvují častěji Dalmacii, že vše vzato je ze skutečného života, že to, co píše, zažívali podobně. A při tom je to kniha plná poesie, která se nevtírá, ale kterou bere jako vzácnou součást díla s radostí. Dovidáme se mnoho o žití obyvatelstva, o jejich citech, radostech i smutku. Není to kniha všední, kterou Anna Řeháková nám podává; vystihuje život dalmatský tak, že každý, kdo chystá se na slovanský jih, měl by si přečísti knihu. Sezná tak napřed, co bez upozornění by nepoznal vůbec při kratším pobytu, ba ani při delším, kdyby nebyl upozorněn. Zvláště si všimá spisovatelka života, osudu žen, jimž věnuje mnoho sympatie. Že při tom někdy je někde sentimentální snad, rádi odpustíme, ježto osud žen jihu není šťastný; lopotá, zneuznání a hrubost bývá jim údělem. Krátká historická sdělení a úvahy i národopisné statě dodávají obrázkům z dalmatského jihu značné zajímavosti. Nelze podrobně sledovati zajímavá líčení spisovatelky; můžeme jen raditi: přečti, pobaviš a poučíš se, neboť kniha je výborná.

Bohumil Vavroušek: *Krakov, Lvov, Vělička, Zakopané, Varšava, Čenstochova*. Nákladem Máje. Se 12 ilustracemi a plány Krakova i Lvova. Napsal Bohumil Vavroušek. — Naše cestopisy utěšeně se množí. Pro velká města polská a kraje polské opravdu postrádali jsme českého průvodce. Nyní jej máme a po přečtení můžeme říci, že máme průvodce dobrého. V úhledné knížce pohodlného kapesního formátu podává spisovatel na 180 stranách důkladný popis měst, označených v úvodě, tak jak ho každý návštěvník potřebuje. Zejména Krakov, Lvov, Vělička, Zakopané vyličený jsou podrobně, čímž ovšem nechceme říci, že Čenstochova a Varšava jsou vyličený ledabyly. Vše, co turista žádá, zajede-li si někam, je v knize obsaženo; není zapomenuto ani sazeb všelikých dopravních prostředků. Styky česko-polské jsou dnes bohudíky již četné a časté; zájezdu do polských měst kniha plně vyhoví.

Slovanské Alpy a Přímoří. Prostě konstatujeme, že cestopis, sepsaný členy našeho družstva a vydaný „Májem“, má dle sdělení vydavatelstva úspěch neobyčejný. Oč bylo usilováno po léta, uskutečněno bylo letos. Konstatujeme také dále, že mnoho denních i jiných listů českých i slovinských zmínilo se důkladně a s velkým uznáním o spise.

Koledar Slovenskega Planinskega Društva, 1910 redakci F. Kocbeka. Kalendář vyšel v létě; můžeme tedy referovati o něm teprve

nyňi. Nalezne-li přízně, bude vycházeti každý rok. Upozorňujeme vřele na něj. Obsahuje nezbytné rady pro turisty, data o ústředním sboru a všech podružnicích, všech chatách slovinských, italských a německých ve slovanských Alpách, o všech alpských spolcích, značených stezkách ve slovinských Alpách, seznam vůdců v nich, hotelů a hostinců, jízdní řády železnic i pošt, a má volné listy pro turistické a jiné zápisky.

Časopis turistů čis. 9.—10. Obsah jako po léta vždy bohatý a zajímavý se články o českých i horských krajích, seznamem české turistické literatury, četnými referáty o knihách, širokou hlídkou nových cizích publikací a časopisů, mnohými zajímavými zprávami o turistických spolcích, českých hotelech a hostincích na venkově atd. Početitelna je také zpráva, že r. 1910 přistoupili nově do klubu již 632 členové.

Turistický Obzor. Orgán jednoty českých turistů ve Vídni. Vychází každého prvního v měsíci, občas s obrázkovou přílohou. Předplatné z K ročně, pro členy jednoty zdarma. Redakce ve Vídni XVI.-r., Klausgasse č. 30, III.-7. Peněžní zásilky p. Josefu Cholkovi, VI, Gumpendorferstr. 62. — Z malých počátků, z pouhého oznamovatele výletů jednoty vyvíjí se utěšeně nový český časopis turistický, jemuž ze srdce přejeme největší zdar.

Dr. Sven Hedín: **Tibet.** Překlad rediguje prof. L. Tošner. Nákladem J. Otty. Sešitem 34: ukončeno bylo toto neobyčejně zajímavé dílo, jehož četbu neváháme znovu doporučiti.

Cestovní kalendář 1911, vydávaný Moravskou cestovní kanceláří úvěrního ústavu Národní jednoty v Brně, Velké náměstí č. 21, obsahuje pokyny cestovní, upozornění na vyhodná spojení, na jízdní lístky atd. Jest opatřen četnými ilustracemi. Zasilá se zdarma; poslati třeba toliko náhradu za porto 20 h.

*

Různé.

Turisty do dalmatské Boky a na Černou Horu upozorňujeme na Petermannův článek letošního 17. čísla „Mitteilungen des D. Ö. Alpenvereines“: „Auf den Rigi Montenegros.“ Miněn je Lovčeni se dvěma vrcholy, vysokými 1759 m a 1657 m, který vévodí boce kotorské, a s něhož je úchvatná vyhlídka na hory albánské i jiné a na moře. Petermann popisuje netěžký výstup z Kotoru i sestup do Cetinje velmi názorně.

Vyvláštění majetku v horách pro zřízení nutné stezky horské v Selské skupině Dolomitů bylo povoleno sekci D. Ö. A. V. „Seiseralpe“ místodržitelstvím tyrolským. Jednalo se o dva pozemky v délce 475 m a 48 m se šířkou 1 m. Náhrada byla poskytnuta 15—25 haléřů za metr. Rozhodnutí má velký význam, ježto poprvé bylo uznáno za potřebno, vyvlástiti soukromý majetek pro nutné stezky, jež spojují dvě údolí.

Jsmé v periodě vzrůstu ledovců, jak ujišťuje německý spisovatel R. E. Petermann. Dle všeobecných zpráv z posledních desetiletí soudilo se naopak. Ovšem v posledních letech napadlo v Alpách o mnoho více sněhu, než ve dlouhé době před tím.

Má horský turista pít alkohol? Dle „Oesterr. Touristenzeitung“ (č. 18. tohoto roku) otázal se známý turista Dr. Schnyder mnohých turistů a vůdců na mínění jejich. Obdržel 470 odpovědí, z nichž dle uvedeného listu vysvítá: Den před turou

a ráno před nástupem nemá se alkohol vůbec pít, rovněž v době, kdy mají se přemáhati překážky. Jen když síly turisty na výstupu před blízkým ukončením jsou vyčerpány, a jedná se o to, aby na krátko před dosažením cíle byly oživeny, může prospěti mírná dávka alkoholu, který prý je dobrý také při horské nemoci. Při sestupu, který nečiní obtíž, může prý alkohol cestu usnadnit a dáti jí dokonce „charakter skoro a u t o m a t i c k ý“ (snad při větší dávce!). Ovšem nesmí prý se zapomínati, že požívání lihovin má nepříznivý vliv na teplotu těla. Celkem se vyslovilo 44⁰/₁₀₀ odpovědí vůbec proti alkoholu, 39⁰/₁₀₀ s výhradami a jen 17⁰/₁₀₀ pro lihoviny.

Horské brejle. I. Faber ze Stuttgartu píše v jednom z letošních čísel „Mitteilungen“, že na svých lyžařských turách užíval škel různých barev a dospěl k úsudku, že je úplně jedno, nosí-li turista na ochranu očí proti vyzařování paprsků ze sněhu a ledu skla šedá, žlutá, žlutozelená nebo šedozeleň. Každý nechť vybere si skla, která se mu nejlépe hodí. Přece však vyslovuje se spíše pro skla žlutozelená a šedozeleň.

Visutá dráha na Plose u Brixenu bude zřízena dle zpráv časopisů již co nejdříve. Plose je přes 2500 m nad mořem, výhled na Dolomity i na tyrolské ledovce jest veliký. Na vrcholu Plose je chata. Návštěva města Brixenu je sama o sobě vděčná; nás místo zajímá pobytem Havlíčkovým. Domek, ve kterém bydlel, položen je — při příjezdu z Prahy — as 10 minut v levo před nádražím, asi 100 kroků ode dráhy, a pozná se lehce, ježto vedle něho je budova krytá vysokou kulatou střechou, jako někde studny. Mnozí obyvatelé znají domek, který položen je zevně města a ukáží ochotně cestu.

*

Spolkové zprávy.

První večer odboru koná se dne 3. listopadu t. r. o 1¹/₂8. hod. večer na Žofíně. Na pořadu přednáška p. magistrátního koncipisty JUC. Františka Beneše: „Z oblasti švýcarských ledovců“.

Tomuto číslu připojen je formulář „Zprávy o turách“. Prosíme všechny členy, dámy a pány, pokud letos nějaké tury podnikli, aby jej laskavě vyplnili a co nejdříve zaslali redakci „Alpského Věstníku“ (Smíchov, Ferdinandovo nábřeží čis. 12).

*

Odbor vydal:

Ze Slovanských hor. Bohatě ilustrovaný spis se 6 zvláštními přílohami a mnoho obrázky v textu, se články dra. J. Čermáka, dra. V. Dvorského, dra. B. Franty, dra. K. Chodounského, dra. O. Laxy, dra. St. Prachenského a dra. VI. Růžičky. V komisi knihkupectví Fr. Rívnače v Praze. Krámská cena 4 K, skv. váz. 5 K 60 h.

Slovinské Alpy. Průvodce po alpských zemích slovinských Krasu a Přímoří. S přehlednou mapou 1:75.000, 10 zvláštními přílohami, s 32 panoramaty, náčrtky, plány a diagrammy. Nejdokonalejší příručka pro letní a lázeňské hosty, turisty údolní i horolezce. Vydáno za redakce dra. V. Dvorského a dra. B. Franty nákladem „Máje“. Cena váz. 6 K.

Hotel 'TRIGLAV' v Jesenicích, Gorenjsko.

Jediný slovinský hotel v Jesenicích. 2 minuty vzdálen od nádraží. — 12 moderně upravených pokojů pro cizince. — Dobrá kuchyně, nejlepší vína, **mírné ceny**. — Kavárna s kulečnickem.

Bratřím Čechům doporučuje se

LOWRO HUMER, hotelier.

P. T. ctěným cestujícím, jakož i turistům, kteří hodlají v nastávající saisoně navštívit slovanský jih, dovoluji si doporučit svůj nejmodernějším komfortem zařízený

HOTEL „TIVOLI“

5 minut vzdálený od hlav. města **LUBLANĚ**, na krásném lesním návrší skýtajícím rozkošnou vyhlídku na město.

Po nově upravených promenádních cestách je možno pp. navštěvovateliům nádhernými jehličnatými lesy, jež kol hotelu do dálky se vinou, podniknouti vycházky do okolí. :: Počínajíc 1. květnem denně koncert slovinské filharmonie.

PLZEŇSKÝ PRAZDROJ. ~~~~~
VÝTEČNÁ ČESKÁ KUCHYŇ.

O ctěnou přízeň prosí

IVAN KENDA, hotelier.
PARK - HOTEL „TIVOLI“ LUBLAŇ.

HOTEL „TRIGLAV“ NA BLEDU.

Podepsaný doporučuje ctěnému obecnstvu svůj nově postavený národní hotel u nového nádraží Bochyňské dráhy na Bledu. K přenocování 22 pokojů s krásným rozhledem na jezero. Za přírodní vína, česko-budějovické pivo, chutná teplá i studená jídla ručí

F. Peternel, vlastník hotelu.

STANICE BISTRICA-BOHINJSKO JEZERO V KRAŇSKU.

HOTEL ZLATOROG

na konci bochyňského jezera blíž vodopádu „Savice“. Velmi romantická krajina, lesní procházky, klid. 33 pokojů k přenocování od 1 K 60 h do 2 K. Koupele horké i obyčejné, mírné ceny. Čluny a vozy pohotově.

Hotel PETRAN na Bledu

u jezera. Krásná poloha, 40 pokojů. Vídeňská kuchyně. Lož a koupele.

MIHAEL ČERNE, maj.

JESENICE (Assling) v Kranjsku

na trati z Běláku do Lublaně. 537 m. Městys s 2000 obyv. Křižovatka karavansko-bochyňské dráhy Jesenice-Terst. Sídlo kraňské průmyslové společnosti železářské. Bled atd. na blízku.

NÁDRAŽNÍ HOTEL (V. PAAR) naproti stanici.

Posluha hotelu u každého vlaku.

Hotel »Razor« v Kranjské Goře,

necelých 5 minut od nádraží.

K dispozici stinná zahrada a kuželník. Přiznaně nejlepší přírodní domácí vína, výborná kuchyně, pokoje k přenocování.

J. Černe, majitel.

HOTEL MANGART

u stanice RATEČE-BELAPEČ

s 15 krásně zařízenými pokoji, které se pronajímají také na celé léto nebo na kratší čas. Za dobrou jídla a pití, jakož i pečlivou obsluhu se ručí. Krásné procházky na blízku, ke klanským (belapečským) jezerům půl hodiny. Nádherné okolí, blízkost Trbiže, Kranjské Gory atd. atd. ~~~~~